

**Пояснювальна записка
до проєкту селищного бюджету
Великобerezовицької селищної ради
на 2023 рік.**

Формування обсягів доходів і видатків селищного бюджету Великобerezовицької селищної ради на 2023 рік здійснено з урахуванням положень Конституції України, вимог Бюджетного та Податкового кодексів України, Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», інших законів та законодавчих актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, прогнозних показників економічного і соціального розвитку України.

При формуванні проєкту селищного бюджету враховано негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість розроблення реалістичних довгострокових прогнозів при плануванні бюджету. За базу розрахунків взято очікувані прогнозні показники надходжень за 2022 рік.

Доходи

Всього обсяг дохідної частини селищного бюджету на 2023 рік (з трансфертами, але без освітньої субвенції) складає **154 885,3 тис. грн.**, що більше на 9746,5 тис. грн. (або на 6,7%) до аналогічного показника затвердженого на 2022 рік. (Додаток 1)

При розрахунку обсягу доходів селищного бюджету враховано затверджені в Державному бюджеті на 2023 рік офіційні **трансферти**, а саме:

базову дотацію в сумі 31055,2 тис. грн., що на 20288,8 тис. грн. більше обсягу 2022 року.

обсяг освітньої субвенції в розрізі місцевих бюджетів на даний час не закріплено постановою КМУ та не враховано в проєкті рішення. Попередня сума освітньої субвенції – 47 330,3 тис. грн., доведено листом Міністерства освіти і науки України.

обсяг іншої субвенції з Тернопільського обласного бюджету на соціальний захист (на пільгове медичне обслуговування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, видатки на поховання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни; доплата до пенсії ветеранам ОУН-УПА, щомісячна допомога членам сімей загиблих в Афганістані; допомоги учасникам антитерористичної операції, операції об'єднаних сил, їх сім'ям, членам сімей Героїв Небесної сотні, сім'ям загиблих (померлих, пропавших безвісти) учасників антитерористичної операції, мобілізованим особам; компенсаційні виплати особам з інвалідністю на бензин, ремонт, технічне обслуговування автомобілів, мотоциколясок і на транспортне обслуговування; встановлення телефонів особам з інвалідністю I і II групи) – 76800 грн.

Доходи селищного бюджету на 2023 рік без врахування міжбюджетних трансфертів з державного бюджету обраховано в сумі **123 753,3 тис. грн.**, що в порівнянні до плану 2022 року зменшено на 10553,2 тис. грн. або на 7,8%, з них обсяг доходів:

- загального фонду – 120 000 тис. грн. на рівні очікуваних фактичних поступлень 2022 року.

- спеціального фонду – 3 753,3 тис. грн., з яких бюджет розвитку - 1 000,0 тис. грн.

Основним джерелом надходжень загального фонду є податок та збір на доходи фізичних осіб (ПДФО), що становить 59% від обсягу власних доходів загального фонду 2023 року. Податок з доходів фізичних осіб розраховувався з урахуванням прогнозного обсягу фонду оплати праці, рівня середньої заробітної плати, мінімальної заробітної плати, а також бази та ставок оподаткування доходів фізичних осіб, передбачених нормами Податкового кодексу, враховуючи останні законодавчі зміни, та кількість платників селищної ради .

В 2023 році продовжує діяти норма щодо частки зарахувань ПДФО до місцевого бюджету 64 відсотки. Прогнозний показник податку на доходи фізичних осіб на 2023 рік складає 70770,0 тис. грн. Ріст надходжень ПДФО до очікуваного показника 2022 року – 0,3 % Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів обрахована в сумі 118,0 тис. грн. на рівні очікуваного показника надходжень 2022 року.

У власних надходженнях бюджету Великобerezовицької селищної ради внутрішні податки на товари та послуги займають 4%. Прогнозний показник надходжень акцизного

податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів до селищного бюджету у 2023 році визначений на рівні 4021,5 тис. грн., з акцизний податок підакцизних товарів (продукції) пальне складає 820,0 тис. грн. Починаючи з 2017 року 13,44% акцизного податку з пального зараховується до загального фонду місцевих бюджетів.

Прогнозний розрахунок щодо місцевих податків у 2023 році формувався на підставі встановлених ставок місцевих податків та зборів, затверджених рішенням селищної ради відповідно до норм чинного Бюджетного та Податкового кодексів України, враховуючи фактичні надходження до селищного бюджету в 2022 році:

- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки - 10 790,0 тис. грн.
- плата за землю (земельний податок та орендна плата) - 10120,0 тис. грн.,
- транспортний податок – 25,0 тис. грн.,
- туристичний збір – 51,0 тис. грн.

Розрахункові показники єдиного податку визначені виходячи з динаміки фактичних надходжень до бюджету за 2023 рік із урахуванням росту мінімальної заробітної плати та кількості платників єдиного податку (950 платників). Доходи по єдиному податку на 2023 рік обраховано в сумі 22 700,0 тис. грн., що більше на 1000,0 тис. грн. (на 4,5%) показника 2022 року.

Доходи від власності та підприємницької діяльності (код 21000000) обраховано в сумі 44,5 тис. грн.

Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності (код 22000000) – 540,0 тис. грн. (в т.ч. плата за надання адміністративних послуг - 450,0 тис. грн., надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном в сумі 90,0 тис. грн.).

Джерелами формування **спеціального фонду** бюджету Великоберезовицької селищної ради на 2023 рік у частині доходів є надходження, визначені статтею 69¹ Бюджетного кодексу України.

Розрахований обсяг доходів спеціального фонду селищного бюджету на 2023 рік складає 3753,3 тис. грн., із них:

285,0 тис. грн – надходження екологічного податку;

2468,3 тис. грн. – власні надходження бюджетних установ (плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з законодавством);

1000 тис. грн. - надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній або комунальній власності.

Видатки

Проект бюджету Великоберезовицької селищної ради на 2023 рік за видатками відповідно до частини 1 статті 20 Бюджетного кодексу України сформований із застосуванням програмно-цільового методу з урахуванням положень наказу Міністерства фінансів України від 20 вересня 2017 року №793 «Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів» (із змінами).

Селищний бюджет сформовано з урахуванням принципів раціонального використання бюджетних коштів, підвищення ефективності видатків та концентрації їх на пріоритетних напрямках у період дії воєнного стану.

Показники бюджету селищної ради на 2023 рік спрямовані на забезпечення фінансовими ресурсами заходів громади за галузевими напрямками, забезпечення можливості надання якісної освіти, створення належних умов для збереження здоров'я населення громади, забезпечення належного рівня соціального обслуговування малозабезпечених верств населення, підвищення культурного рівня, покращення стану доріг та благоустрою населених пунктів, функціонування громади у період воєнного стану.

При розрахунку фонду оплати праці враховано, що мінімальна заробітна плата та прожитковий мінімум працездатної особи залишаться на рівні грудня 2022 року (6700 грн. та 2684 грн. відповідно), посадові оклади бюджетників не зміняться й залишаться на нинішньому рівні, тобто розмір окладу для I тарифного розряду єдиної тарифної сітки - 2 893 грн. Новаціями бюджету 2023 є скасування індексації заробітної плати в 2023 році незалежно від величини індексу споживчих цін.

Розрахунки видатків на енергоносії та житлово-комунальні послуги на 2023 рік проведені з урахуванням економного використання бюджетних коштів, виходячи із фактичного споживання бюджетними установами енергоносіїв в натуральних показниках у 2023 році, з урахування діючих тарифів та відповідних коефіцієнтів.

Актуальним залишається здійснення бюджетними установами енергозберігаючих заходів, особливо в умовах війни.

Обсяг видатків селищного бюджету на 2023 рік становить 154 885,3 тис. грн., в тому числі за загальним фондом – 144 532,0 тис. грн., спеціальним фондом бюджету – 10 353,3 тис. грн.

В бюджеті Великоберезовицької селищної ради на 2023 рік визначено:

- 6 головних розпорядників коштів, а саме: Великоберезовицька селищна рада, відділ освіти, відділ соціального захисту населення, служба у справах дітей, відділ культури, фінансовий відділ Великоберезовицької селищної ради.

- 3 розпорядники коштів нижчого рівня: комунальний заклад Великоберезовицької селищної ради «Центр професійного розвитку педагогічних працівників», комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Великоберезовицької селищної ради, комунальний заклад «Дитячо-юнацька спортивна школа «Олімп» Великоберезовицької селищної ради.

- 3 одержувачів коштів:

комунальне некомерційне підприємство Великоберезовицької селищної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги»,
комунальне підприємство Великоберезовицької селищної ради «Великоберезовицьке»,
комунальне підприємство Великоберезовицької селищної ради «АКВА-СЕРВІС»

Видатки селищного бюджету на 2023 рік за економічною класифікацією спрямовуються на:

- заробітну плату з нарахуваннями – 53,9% до загального обсягу видатків (83 454,9 тис. грн.),
- продукти харчування – 7 відсотки (10 845,6 тис. грн., в т.ч. батьк.плата - 2338,3 тис. грн.)
- оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 10,6 відсотки (16 544,6 тис. грн.)
- допомоги, інші виплати населенню – 0,9 відсотки (1 384 тис. грн.)
- інші поточні видатки – 14,1 відсотки (21 893,2 тис. грн.),
- капітальні видатки – 3,9 відсотки (7 885 тис. грн.)
- поточні трансферти підприємствам, установам – 5,4% (10 878 тис. грн.)
- трансферти органам д/управління інших рівнів (м. Тернопіль) – 0,5 відсотки (1 000 тис. грн.)
- резервний фонд – 0,5 відсотки (1 000 тис. грн.)

За галузевими напрямками:

Державне управління – 32 823,08 тис. грн. (21,2%)

Освіта – 69877,1 тис. грн. (45,1%)

Охорона здоров'я - 1600 тис. грн. (1%)

Соціальний захист та соціальне забезпечення – 5352,98 тис. грн. (3,5%)

Культура і мистецтво – 12684 тис. грн. (8,2%)

Фізична культура і спорт - 3902 тис. грн. (2,5%)

Житлово-комунальне господарство – 19948 тис. грн. (12,9%)

в тому числі ремонт доріг –14000 тис. грн.

Економічна діяльність – 6163,1 тис. грн. (4%)

Міжбюджетні трансферти – 1000 тис. грн. (0,6%)

Заходи із запобігання надзвичайних ситуацій – 250 тис. грн. (0,2%)

Інша діяльність у сфері екології – 285 тис. грн. (0,2%)

Резервний фонд – 1000 тис. грн. (0,6%)

Державне управління (0100)

По галузі "Державне управління" проектом бюджету на 2023 рік передбачені видатки в сумі **32846,2 тис. грн.** (21,2%) на утримання апарату Великоберезовицької селищної ради, керівництва та управління відділу освіти, відділу культури, відділу соціального захисту

населення, фінансового відділу та служби у справах дітей Великоберезовицької селищної ради. Загальна штатна чисельність працівників на 01.10.2022 становить 83 шт. од.

Запропонований проект бюджету на 2023 рік забезпечує згідно чинного законодавства видатки на оплату праці, нарахування на неї, видатки на енергоносії, інші поточні та капітальні видатки.

Із загальної суми видатків спрямовано на:

- заробітну плату з нарахуванням – 28 425,5 тис. грн. (на рівні 2022 року)
- оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 2883,7 грн;
- інші видатки – 1313,9 тис.грн.
- капввидатки – 200 тис. грн.

Освіта (1000)

Видатки по галузі "Освіта" передбачені у сумі 69877,1 тис. грн. (45,1% в структурі видатків) та на 8,8 % більше початкового плану на 2022 рік, у тому числі: за загальним фондом 62308,8 тис. грн., за спеціальним фондом – 7568,3 тис. грн. (з них власні надходження бюджетних установ - 2468,3 тис. грн.). Попередня сума освітньої субвенції - 47330,3 тис. грн.

За рахунок бюджетних призначень у 2023 році передбачено фінансування та утримання 22 бюджетних установ (дошкільні навчальні заклади - 6, загальноосвітні школи – 13, установа дитячої музичної школи, інклюзивно-ресурсний центр та центр професійного розвитку педагогічних працівників).

Штатна чисельність працівників установ освіти на 01.10.2022 року становить 575,25 штатних одиниць, в тому числі:

- дошкільні навчальні заклади – 151,25 шт. од. (в т.ч. педпрацівників – 58 шт.од., молодший обслуговуючий персонал- 93,25 шт.од.)
- загальноосвітні школи – 381,25 шт. од.(в т.ч. педпрацівників - 214 шт. од., молодший обслуговуючий персонал- 167,25 шт.од.)
- музична школа – 33,5 шт. од.; (в т.ч. викладачі - 23 шт.од., молодший обслуговуючий персонал - 10,5 шт.од.)
- інклюзивно-ресурсний центр – 5,25 шт. од.; (в т.ч. викладачі - 5 шт.од., молодший обслуговуючий персонал - 0,25 шт.од.)
- центр професійного розвитку педагогічних працівників - 4 шт. од.

Кількість вихованців в дошкільних навчальних закладах – 537;

Кількість учнів в загальноосвітніх школах – 1881, що на 134 учні більше відносно 2022 року.

У планових показниках на 2023 рік враховані видатки на:

Надання дошкільної освіти – 27536,6 тис. грн.

Надання загальної середньої освіти за рахунок місцевого бюджету – 33811,0 тис. грн, з них на капремонт покрівлі ЗОШ с.Острів – 4500 тис. грн.

Надання загальної середньої освіти за рахунок освітньої субвенції – 47330,3 тис. грн.

Надання спеціалізованої освіти мистецькими школами – 5305,0 тис. грн. (ГРК – відділ культури)

Забезпечення діяльності інших закладів освіти (Ц/б та госпгрупа) – 2210,7 тис. грн.

Забезпечення діяльності інклюзивно-ресурсних центрів (сел. бюджет) – 51,84 тис. грн.

Забезпечення діяльності центрів профрозвитку педагогічних працівників – 941,0 тис. грн.

Охорона здоров'я (2000)

Видатки на "Охорону здоров'я" на 2023 рік визначені з урахуванням продовження реалізації заходів реформи фінансування системи охорони здоров'я відповідно до Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення".

У загальному фонді бюджету на 2023 рік, заплановано видатки в сумі **1600 тис. грн.** (1% в структурі видатків) за відповідними програмами селищної ради, а саме:

для фінансової підтримки Комунального некомерційного підприємства Великоберезовицької селищної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-

санітарної допомоги» 1600 тис. грн. - видатки на комунальні послуги та енергоносії, медикаменти, спецхарчування. (ГРК – селищна рада).

Соціальний захист та соціальне забезпечення (3000)

Видатки на "Соціальний захист та соціальне забезпечення" заплановані в загальному фонді в сумі **5352,98 тис. грн.**(3,5% в структурі видатків), з яких:

3551,68 тис. грн. – утримання КУ «Центр надання соціальних послуг» Великоберезовицької селищної ради. Дані видатки забезпечують виплату заробітної плати з нарахуваннями, придбання товарів і послуг та здійснення заходів для підопічних одиноких громадян та внутрішньо-переміщених осіб. Штатна чисельність працівників Центру - 21шт.од. (ГРК – відділ соцзахисту населення)

1500,02 тис. грн. - для реалізації селищної Програми соціального захисту населення (виплата одноразової допомоги малозабезпеченим громадянам та учасникам АТО і членам їх сімей, надання інших соціальних пільг, пільг з послуг зв'язку, інші заходи у сфері соцзахисту та соцзабезпечення, здійснення соціальної роботи з вразливими категоріями населення, матеріальні допомоги, підтримка ВПО) (ГРК – відділ соцзахисту населення)

100 тис. грн. - інші заходи соцзахисту (ГРК – селищна рада)

50 тис. грн. – інші заходи молодіжної політики. (ГРК – селищна рада, відділ молоді)

50 тис. грн. – заходи з питань сім'ї (ГРК – селищна рада, відділ молоді)

24,5 тис. грн. – проведення громадських робіт (ГРК – селищна рада)

76,8 тис. грн. – заходи за рахунок іншої субвенції з обласного бюджету відповідно до Програми соцзахисту

Культура і мистецтво (4000)

В проєкті бюджету на 2023 рік по галузі "Культура і мистецтво" на утримання установ культури видатки передбачені в обсязі **12684 тис. грн. (8,2%)**, у т. ч. за загальним фондом 12584 тис. грн., за спеціальним фондом – 100 тис. грн.

За рахунок бюджетних призначень у 2023 році передбачено фінансування та утримання наступних установ та закладів культури:

- 12 бібліотек (загальна кількість штатних одиниць – 12,5 шт.од.);

- 12 клубних закладів (загальна кількість штатних одиниць – 42 шт.од.);

- 11 народних, аматорських колективів (загальна кількість штатних одиниць – 21 шт.од.);

- 1 централізована бухгалтерія (загальна кількість штатних одиниць – 2 шт.од.)

Загальна штатна чисельність працівників установ культури на 01.10.2022 року становить 77,5 шт.од.

Запропонований проєкт бюджету на 2023 рік забезпечує згідно чинного законодавства видатки на оплату праці, нарахування на неї, видатки на комунальні послуги та енергоносії по всіх установах в повному обсязі потреби.

На забезпечення діяльності бібліотек – 2146 тис. грн.

Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів – 9574 тис. грн.

Інші заклади в галузі культури (Ц/Б) – 664 тис. грн.

Заходи в галузі культури і мистецтва передбачено - 300 тис. грн.

Фізична культура і спорт (5000)

Проєктом бюджету на 2023 рік передбачені видатки на розвиток фізичної культури та спорту громади в обсязі **3902 тис. грн (2,5%** в структурі видатків).

За рахунок бюджетних призначень за загальним фондом 2023 році передбачено фінансування та утримання Комунального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа «Олімп» Великоберезовицької селищної ради в сумі – 2402 тис. грн.

Загальна штатна чисельність працівників закладу з 1.01.2023 року становитиме 11,5 шт.од. (282 вихованці).

На проведення спортивної роботи в селищному бюджеті передбачено кошти в сумі 1500 тис. грн.

Житлово-комунальне господарство (6000)

Проектом бюджету на 2023 рік заплановані видатки в обсязі **19948 тис. грн.** (12,9% в структурі видатків).

За рахунок бюджетних призначень в 2023 році передбачено фінансування та утримання Комунального підприємства «Великобerezовицьке», визначеного відповідальним за організацію благоустрою населених пунктів громади в сумі – 9228 тис. грн. (з них на оплату видатків за електричну енергію з вуличного освітлення 1 500 тис. грн., оплату праці з нарахуваннями працівників КП - 5728 тис. грн.). Загальна штатна чисельність працівників КП на 01.10.2021 року становить 34,5 шт.од.

На фінансову підтримку КП «Аква-сервіс» сплановано 310 тис. грн.

У проекті бюджету на 2023 рік також враховані видатки:

- на ремонт і утримання автодоріг - 10000 тис. грн.
- на відеонагляд – 60 тис. грн.
- на забезпечення збору та вивезення сміття – 350 тис. грн.

Економічна діяльність (7000)

На 2023 рік заплановані видатки в сумі **6163,1 тис.грн.**(4%), у тому числі по загальному фонду – 4250 тис.грн., по спецфонду – 1890 тис. грн.

Для проведення видатків із:

здійснення заходів із землеустрою та містобудування заплановано 1550 тис. грн. (за загальним фондом – 200 тис. грн., спецфондом – 1350 тис. грн.)

утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету громади передбачено - 4000 тис. грн.

будівництво об'єктів (проект садочку с.Петриків) – 340 тис. грн.

розвиток готельного господарства та туризму – 50 тис. грн.

заходи з енергозбереження – 200 тис. грн.

членство в Асоціації міст – 21,3 тис. грн.

В проекті бюджету на 2023 рік закладено кошти на:

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій – 250 тис. грн. (0,1%)

Інша діяльність у сфері екології – 285 тис. грн. (0,1%)

Міжбюджетні трансферти (9000)

Проектом бюджету на 2023 рік передбачено міжбюджетні трансферти в сумі – **1000 тис. грн.** (0,5% в структурі видатків), зокрема:

- міському бюджету м.Тернопіль –на оплату освітніх послуг в дошкільних навчальних закладах м.Тернопіль.) За результатами аналізу перспективної мережі у 2023-2024 навчальному році в ДНЗ м.Тернополя буде навчатись 114 дітей дошкільного віку, які зареєстровані в нашій громаді. Фінансовий норматив витрат на одного учня в ДНЗ на даний час 3217 гривень в місяць. Оплата проводиться відповідно до фактичного відвідування дітей.

Резервний фонд (нерозподілені видатки) – 1000 тис. грн. (0,5%)

Начальник фінансового відділу

Ольга КАЗИМИРІВ